

Spoznávame Bibliu

Jozua 1:10-2:9

Rozkaz prekročiť Jordán – pokračovanie

Jozua prevzal velenie. Nebola to z jeho strany opovážlivosť. Urobil to s istotou. Podujal sa na to, lebo ho o to požiadal Boh.

Boh povedal Mojžišovi, že bude s ním. Keď sa Mojžiš po rokoch strávených v Midjánsku vrátil do Egypta, bál sa, ale Boh mu povedal: „Teraz choď, Ja ti pomôžem hovoriť a poučím ťa, čo máš povedať“ (Ex 4:12). Toto je Božia metóda. Keď v temných a ťažkých časoch povolal Jeremiáša, povedal: „Budú proti tebe bojovať, ale nepremôžu ťa, lebo Ja som s tebou,“ znie výrok Hospodina, „aby som ťa zachránil“ (Jer 1:19). Potrebujeme presvedčenie a odvahu, o ktorej píše pisateľ listu Hebrejom v 13:6: „Preto smelo môžeme hovoriť: „Pán mi pomáha, nebudem sa báť. Čože mi môže urobiť človek?“ Keď Dávid vyslovil tieto citované slová v Ž 118:6, odvrátil svoju myseľ a srdce od toho, čo je viditeľné, a upriamil sa na to, čo neviditeľné. To znamená, že zamestnal svoju myseľ a srdce živým a pravým Bohom. Bol si vedomý toho duchovného puta medzi ním a Pánom. Jeho život bol pojatý do zväzku živých u Hospodina (viď 1Sam 25:29). Povedal teda: „Hospodin je so mnou.“ Dávid vedel, že Hospodin ho môže vyslobodiť.

Jozua veril Bohu. Boh ho povzbudil a povedal mu, aby vykročil. Jeho autoritou bolo Božie Slovo. Vedel, že kniha zákona sa nesmie vzdialiť od jeho úst. Mal o ňom rozjímať. Mal konať podľa toho, čo bolo napísané v Božom Slove. To je vzorec viery.

„Jozua potom prikázal hodnostárom ľudu: „Prejdite cez tábor a prikážte ľudu: Nachystajte si potraviny, lebo po troch dňoch prejdete cez Jordán, aby ste vošli do krajiny, ktorú vám teraz dáva do vlastníctva Hospodin, váš Boh, a obsadili ju“ (Joz 1:10-11).

Boh dal izraelskému národu Zaslúbenú krajinu do vlastníctva bez podmienok, ale obývať ju mohol len vtedy, ak určité podmienky splnil. V prvom rade ju musel obsadiť.

Kľúčovým slovom v knihe Jozuu nie je *víťazstvo* – Boh je predsa tým, kto víťazstvo dosiahne. Kľúčovým slovom je *obsadenie*. Izrael musel krajinu obsadiť.

O niečo neskôr, keď sa Izraeliti dostali do Zaslúbenej krajiny, manna prestala a jedli z plodov zeme. Boli to plody, ktoré ukoristili svojim nepriateľom; boli to staré plody, pretože svoje vlastné ešte nevypestovali. Ako vieme, mannu museli zbierať každý deň. Manna nevydržala dlhšie. Ak by si ju nechali dlhšie ako jeden deň, už by nebola súca na jedenie. Izraeliti ju museli zbierať každý deň. Preto v liste Efezským 5:18 čítame, že musíme byť naplnení Duchom. Byť naplnený Duchom nie je jednorazová záležitosť. Ani pumpárovi nepoviem, aby natankoval plnú nádrž a potom ju zapečatil, lebo už viac tankovať nebudeme. To by bolo opovážlivé; a hlavne hlúpe. Veľa kresťanov však má pocit, že stačí raz niečo zažiť a dosť. Milý poslucháč, ak chceš s Bohom kráčať každý deň a žiť pre Neho, potom budeš musieť byť napíňaný Jeho Duchom *každý deň*. Keď svoje telo napíňame trikrát za deň, bolo by dobré napíňať trikrát za deň aj svojho ducha. Neustále potrebujeme byť napíňaní Duchom; očakávať na Neho a spočínúť v Ňom.

„Rúbenovcom, Gádovcom a polovici Menaššeho kmeňa Jozua povedal“ (Joz 1:12).

Rúbenovci, Gádovci a polovica Menaššeho kmeňa neprekročili rieku Jordán, aby sa tam usadili. Ich zlyhanie môžeme pozorovať už veľmi skoro. Mojžiš bol ešte nažive, keď sa dostali k východnému brehu Jordánu a prišli k Nemu s touto žiadosťou, zaznamenanou v Num 32:1-5: „Rúbenovci a Gádovci mali veľmi početné stáda. Keď uvideli krajinu Jazér a Gileád a zistili, že je to vhodné miesto pre stáda, Gádovci a Rúbenovci prišli k Mojžišovi a kňazovi Eleazárovi... a povedali: „... krajina, ktorú Hospodin dobyl pred zrakom pospolitosti Izraelitov, je krajina naozaj vhodná pre stáda; a tvoji služobníci majú stáda.“ Potom povedali: „Ak sme našli priazeň v твоjich očiach, nech sa táto krajina stane vlastníctvom твоjich služobníkov. Neved' nás cez Jordán!“ Bola to osobitná žiadosť týchto kmeňov. Žiadali si krajinu na nesprávnej strane rieky Jordán.

„Pamätajte na to, čo vám prikázal Hospodinov služobník Mojžiš, keď povedal: „Hospodin, váš Boh, vám pripraví odpočinok a dá vám túto krajinu. Vaše ženy, deti a dobytok

zostanú v krajine, ktorú vám dal Mojžiš za Jordánom, ale vy všetci bojaschopní muži prejdite ozbrojení pred vašimi bratmi a pomáhajte im, kým Hospodin nepripraví odpočinok vašim bratom i vám, kým neobsadia krajinu, ktorú im dáva Hospodin, váš Boh. Potom sa môžete vrátiť do vlastnej krajiny, ktorú vám dal Hospodinov služobník Mojžiš na východe za Jordánom, a budete ju vlastniť“ (Joz 1:13-15).

Jozua im pripomína, že Mojžiš im dal povolenie bývať na východnej strane Jordánu pod tou podmienkou, že ich armáda pomôže ostatným kmeňom obsadiť ich krajinu na západnom brehu rieky. S tým súhlasia.

„Oni odpovedali Jozuovi: „Urobíme všetko, čo si prikázal. Pôjdeme, kamkoľvek nás pošleš. Ako sme poslúchali Mojžiša, budeme poslúchať aj teba, len nech je Hospodin, tvoj Boh, s tebou, ako bol s Mojžišom. Ktokoľvek by sa sprotivil tvojmu rozkazu a neposlúchol by tvoje slová, nech by si mu rozkázal čokoľvek, nech zomrie. Len buď silný a odvážny!“ (Joz 1:16-18).

Možno si kladiete otázku: „A čo je na tom zlé, že chceli bývať na východnej strane Jordánu? Bolo to tak dôležité, aby prekročili Jordán? Nie je vari východný breh rieky Jordán súčasťou Zaslúbenej krajiny?“ To sú relevantné otázky, ktoré si vyžadujú, aby sme sa pozreli do textu Písma, ktorý hovorí o prekročení rieky Jordán. Zakrátko sa k nemu dostaneme.

Prekročenie Jordánu symbolizovalo smrť a vzkriesenie Ježiša Krista. Za žiadnych okolností nepredstavuje *našu* telesnú smrť. Rieka Jordán poukazuje na naše *posvätenie*; Kristus zomrel pre naše posvätenie.

V knihe Sudcov budeme vidieť, že tieto kmene urobili veľkú chybu, keď zostali na nesprávnej strane rieky Jordán. Takisto keď Kristus prešiel na druhú stranu Galilejského mora a prišiel do kraja Gerazénov, našiel Židov, ktorí sa venovali chovu prasiat. Začali zle na zlej strane rieky Jordán.

2. KAPITOLA

Vyzvedači v Jerichu

V druhej kapitole sa stretávame so ženou pochybnej povesti. Volala sa Ráchab a bola prostitútka. Zaujímavou skutočnosťou je to, že v Novej zmluve je uvedená v zozname spolu s tými, ktorých zvykneme označovať ako hrdinov viery. „Pre vieru neviestka Ráchab nezahynula s neveriacimi, lebo v pokoji prijala vyzvedačov“ (Heb 11:31). Priznám sa, že sa mi nepáči označovať jedenástu kapitolu listu Hebrejom ako zoznam *hrdinov viery*, lebo sa tým kladie dôraz na človeka. Dôraz by sme mali klásť na vieru. Zoznam týchto mužov a žien ilustruje, čo v ich životoch dokázala viera za rôznych životných okolností. Pre nás to znamená to, že v našom živote môže viera urobiť to isté, keďže sme „... obklopení takým veľkým zástupom svedkov“ (Heb 12:1).

Ďalšia prekvapujúca vec je tá, že Ráchab je v Kristovom rodokmeni! Nová zmluva začína s týmto rodokmeňom a neprečítame z nej ani päť veršov a už narazíme na jej meno. Ako sa dostala do Kristovho rodokmeňa? Dostala sa doň vierou.

Ako teda vidíme, kapitola, ktorú máme pred sebou, uvádza pozoruhodnú ženu.

„Jozua, syn Núna, poslal tajne zo Šittímu dvoch vyzvedačov s poverením: „Chod'te a obzrite si krajinu i Jericho.“ Oni odišli, vošli do domu neviestky menom Ráchab a tam sa zložili“ (Joz 2:1).

Jozua vyslal dvoch vyzvedačov. Možno si pomyslíte, že to bola chyba. Predtým sme čítali o vyslaní vyzvedačov, aby preskúmali, či by mohli krajinu obsadiť. Týchto však Jozua nevyslal preto, aby zistili, či ju môžu obsadiť, ale aby zistili najlepší spôsob, ako do nej vojsť. Zámer je úplne iný.

Ráchab, obyvateľka Jericha, ich prichýlila vo svojej domácnosti.

„Kráľovi Jericha oznámili: „Pozor, v noci sem prišli muži spomedzi Izraelitov na výzvedy o krajine!“ Vtedy kráľ Jericha odkázal Ráchab: „Vyved' mužov, ktorí prišli k tebe a vošli do tvojho domu, lebo prišli na výzvedy o celej krajine.“ Ona však tých dvoch mužov odviedla a skryla. Potom povedala: „Tí muži naozaj prišli ku mne, no nevedela

som, odkiaľ sú. Keď sa zotmelo a mestská brána sa zatvárala, odišli. Nevieť, kam odišli. Ponáhľajte sa za nimi, ešte ich dohoníte.“ Ona ich však vyviedla na strechu a skryla ich pod ľan, ktorý tam bol rozložený. Jeriškí muži ich prenasledovali smerom k Jordánu až k brodom. Len čo prenasledovatelia vyšli, bránu za nimi zatvorili“ (Joz 2:2-7).

Svojmu kráľovi povedala čistú lož, aby ochránila týchto mužov. Tým ohrozila svoj vlastný život. Prečo riskovala svoj vlastný život? Nemusela predsa. Venovala sa pritom činnosti, kde sa udeje všeličo. Prečo svojím vlastným klamala, aby ochránila nepriateľa?

Skôr ako sa dostaneme k odpovedi na túto otázku, rád by som položil ďalšiu otázku. Dá sa Ráchabino konanie ospravedlniť? Písmo v tomto smere jasne hovorí, že ako Božie deti máme poslúchať autority a tých, čo nám panujú. Ráchab to jednoznačne neurobila. Myslím si, že by sme ju mohli považovať za Božie dieťa až neskôr po tejto skúsenosti. To by bolo jedno vysvetlenie. Je však ešte jedno vysvetlenie, ktoré, si myslím, môže mať pre nás význam.

Veriaci by zaiste mal poslúchať autority a tých, ktorí nám vládnu. Kresťan by mal jednoznačne dodržiavať zákon. Ale keď sú zákony v rozpore so zjavenou Božou vôľou, potom kresťan nemá na výber a musí poslúchať Boží príkaz. Toto bola skúsenosť Petra a Jána, keď vydávali svedectvo o Kristovi a židovská veľrada ich chcela umlčať. V Skutkoch 4:19-20 čítame: „Posúďte sami, či je pred Bohom spravodlivé viac poslúchať vás ako Boha. My nemôžeme nehovoriť o tom, čo sme videli a počuli.“ Veriaci má v prvom rade poslúchať Božie Slovo a až potom človeka. To by mal byť náš postoj ako Božích detí.

Nechajme teraz Ráchab, aby odpovedala na našu prvú otázku: prečo klamala, aby ochránila nepriateľa?

„Vyzvedači sa ešte ani neuložili na spánok, keď Ráchab vyšla k nim na strechu a povedala: „Viem, že Hospodin vám dal túto krajinu. Zachvátil nás strach pred vami a všetci obyvatelia krajiny stratili pred vami odvahu“ (Joz 2:8-9).

Dáva nám nahliadnuť, čo si Kanaánčania vtedy mysleli. Už sa totiž rozchýrilo, že do krajiny prichádza veľký národ. Boli presvedčení o tom, že ju prišli obsadiť. Obyvatelia boli rozrušení a báli sa. Toto je správa, ktorú Ráchab odovzdala vyzvedačom. Mala postavenie, vďaka ktorému sa k nej dostali všetky klebety, a videla, že všetci jej krajanovia boli vydesení z príchodu Izraelitov.